

**„TRANSPARENCY INTERNATIONAL“
LIETUVOS SKYRIAUS**

**METINĖ VEIKLOS ATASKAITA
2007**

VILNIUS 2008

Turinys

APIE TILS.....	3
TILS VEIKLA PAGAL SRITIS 2007 METAIS.....	4
PROJEKTŲ APRAŠYMAS.....	5
TILS GAUTOS LĖŠOS.....	14
FINANSAVIMO ŠALTINIAI.....	15
TILS VEIKLA - tarptautinių ir nacionalių paslaugų ir projektų santykis	15
TILS RĖMĖJAI, skyrę netiesioginės paramos	16
TILS LEIDINIAI.....	17

APIE TILS

2008 m. “**Transparency International**” Lietuvos skyrius (**TILS**) yra tarptautinės organizacijos Transparency International padalinys, veikiantis Lietuvoje nuo 2000 m. birželio 6 d. Šiuo metu TILS dirba penki etatiniai darbuotojai. TILS valdybą sudaro septyni asmenys.

TILS bendrauja ir koordinuoja savo veiklą tiek su vyriausybinėmis, tiek su nevyriausybinėmis organizacijomis Lietuvoje bei užsienyje.

TILS veiklos tikslas - pilietinių antikorupcinių iniciatyvų skatinimas bei organizavimas Lietuvoje.

TILS uždaviniai:

- Formuoti ir skatinti nepakantumą korupcijai Lietuvos visuomenėje
- Sistemingai rinkti ir platinti antikorupcinio pobūdžio informaciją
- Inicijuoti ir organizuoti tyrimus, skirtus korupcijos fenomeno analizei
- Rengti mokymo priemones bei švietimo programas, skirtas antikorupciniam ugdymui

TILS veiklos sritys:

- Viešojo sektoriaus valdymo tobulinimas
- Privataus sektoriaus atskaitingumo gerinimas
- Lietuvos korupcijos žemėlapių tyrimo vykdymas
- Piliečių įgalinimas
- Tarptautinių atskaitomybės mechanizmų diegimas Lietuvoje
- Savifinansavimas teikiant paslaugas ir ieškant paramos

TILS teikiamos paslaugos:

- Antikorupcinis švietimas. TILS organizuoja ir skaito apie dešimt paskaitų kasmet įvairioms viešojo ir privataus sektoriaus organizacijoms.
- Antikorupcinių programų kūrimas. TILS analizuoja konkrečias organizacijas ir siūlo priemones, galinčias padidinti tų organizacijų integralumą.
- Sociologinių tyrimų organizavimas bei konsultavimas dėl jų. TILS rengė ar dalyvavo rengiant per 30 sociologinių skaidrumo tyrimų.
- Viešojo ir privataus sektorių skaidrumo ir atskaitomybės analizės.
- Viešųjų ir privačiųjų institucijų veiklos efektyvumo tyrimai.

TILS VEIKLA PAGAL SRITIS 2007 METAIS:

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖ

- Baigėme sociologinį tyrimą „**ES paramos skaidrumas ES paramą gavusiųjų bei jos negavusiųjų akimis**“, užsakytą ir remtą Latvijos viešosios politikos centro „Providus“.

PRIVATAUS SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖ

- Tęsiame Švedijos tarptautinio bendradarbiavimo plėtos agentūros (SIDA) remiamą projektą „**Regioninio bendradarbiavimo ir sąmoningumo skatinimas tarptautiniams verslo etikos instrumentams įdiegti**“. Projektu siekiama paskatinti verslo etikos normų kūrimą.
- Pradedame ir užbaigiame „**Žiniasklaidos skaidrumo tyrimą**“, remtą Šiaurės Ministrų Tarybos biuro Lietuvoje.
- Tęsiame ir užbaigiame „**Garbingesnio gydymo vaistais**“ projektą, vykdomą kartu su Etinių farmacijos kompanijų asociacija, Sveikatos apsaugos ministerija, Vaistų gamintojų asociacija bei Lietuvos gydytojų sąjunga.
- Pradedamas „**Statybų sektoriaus skaidrumo tyrimas**“, remiamas „Inred“, „YIT Kausta“, „Constructus“, „Eika“, „Realtus“ ir Dr. Virgaudo Juocevičiaus.
- Pradedame ir užbaigiame projektą „**NVO sektoriaus skaidrumo skatinimas**“, remiamą Baltijos-Amerikos partnerystės programos.

LIETUVOS KORUPCIJOS ŽEMĖLAPIO TYRIMO VYKDYMAS

- Bendradarbiaujame su STT ir „TNS Gallup“ vykdant tyrimą „**Lietuvos korupcijos žemėlapis 2007**“ paslaugos.

PASLAUGOS

- Atlikome „**Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją įgyvendinimo įvertinimą**“, finansuojamą „Transparency International“ Sekretoriato.
- Aplinkos projektų valdymo agentūrai pradėjome kurti **antikorupcinę programą**, kuri sėkmingai užbaigta 2008 m.

INSTITUCINIŲ GEBĖJIMŲ STIPRINIMAS

- Gavome 10 000 litų UAB „Fermentas“ netiesioginės paramos
- Gavome 2 790,70 litų vertės kompiuterį ir kompiuterinės įrangos iš GNT Lietuva
- Pradedame projektą „**TILS finansinio stabilumo didinimas**“, remiamą Baltijos-Amerikos partnerystės programos.

PROJEKTŲ APRAŠYMAS

“Regioninio bendradarbiavimo ir sąmoningumo skatinimas tarptautiniams verslo etikos instrumentams įdiegti”

Prioritetinė veiklos sritis: Privataus sektoriaus atskaitomybė: verslo etikos instrumentų skatinimas.
Projekto trukmė: 2006 – 2008
Projekto biudžetas: 2007 metais panaudota 31 505,35 litų

Finansavimo šaltinis:

Švedijos tarptautinio bendradarbiavimo plėtos agentūra

Projekto partneriai:

„Transparency International“ Švedijos skyrius

„Transparency International“ Latvijos skyrius / DELNA

Trumpas projekto aprašymas: Tęsdami SIDA remiamą projektą „Regioninio bendradarbiavimo ir sąmoningumo skatinimas tarptautinius verslo etikos instrumentams įdiegti“ toliau skatiname verslo etikos normų kūrimą Lietuvoje ir Latvijoje.

2006 metais TILS kartu su Europos įmonių Teisingumo Koalicija suorganizavo konferenciją tema „Kokios atsakomybės mes galime reikalauti iš Lietuvos verslo?“

2007 m. išleista knyga „Verslo etikos kelrodė“, kurioje surinkti tarptautinių ekspertų straipsniai apie verslo etiką, įmonių socialinę atsakomybę bei privataus sektoriaus antikorupcines iniciatyvas. Leidinys yra viena pirmųjų lietuviškų publikacijų verslo etikos ir įmonių socialinės atsakomybės tema.

Projektas tapo puikia diskusijų su privataus ir viešojo sektorių atstovais platforma. Jo dėka buvo organizuota konferencija su farmacijos kompanijų, gydytojų, Sveikatos apsaugos ministerijos bei vartotojų atstovais, kuri tapo pirmu žingsniu į tolimesnį skaidresnio gydytojų bei farmacininkų bendradarbiavimo skatinimą.

Žiniasklaidos skaidrumo tyrimas

Prioritetinė veiklos sritis: Privataus sektoriaus atskaitomybė: žiniasklaidos skaidrumas
Projekto trukmė: 2007 04 – 2007 09
Projekto biudžetas: 69 000 LT

Finansavimo šaltinis:

Šiaurės ministrų tarybos
biuras Lietuvoje

Projekto partneriai:

„Transparency International“
Švedijos skyrius

„Transparency International“
Latvijos skyrius / DELNA

Trumpas projekto aprašymas:

„Transparency International“ Lietuvos skyriui parengus tyrimo koncepciją ir klausimyną, rinkos analizės ir tyrimų grupė RAIT 2007 m. balandžio ir gegužės mėnesiais apklausė 502 vidutinio ir stambaus verslo įmonių atstovus. Tyrimo tikslas - iširti Lietuvos nacionalinės žiniasklaidos skaidrumą: verslininkų požiūrį į žiniasklaidą, jos vertinimą bei korupcinę patirtį bendraujant su ja.

Išleidome brošiūrą „Žiniasklaidos skaidrumas“, kurioje pristatome „Transparency International“ vykdyto tyrimo rezultatai, taip pat publikuojami straipsniai žiniasklaidos skaidrumo bei kritiško jos vertinimo temomis. Siekiant viešinti atlikto tyrimo rezultatus bei plėsti diskusiją žiniasklaidos skaidrumo tema, TILS organizavo tarptautinę konferenciją, kurioje dalyvavo žurnalistai bei etikos ekspertai iš Lietuvos, Latvijos bei Švedijos.

Projekto tęstinumas:

2008 m. atliekamas lyginamasis žiniasklaidos skaidrumo tyrimas, remiamas Šiaurės ministrų tarybos biuro Lietuvoje.

2009 m. planuojame vykdyti tiriamosios žurnalistikos bei žurnalistų etikos skatinimo projektą kartu su SSE Riga bei Šiaurės ministrų tarybos biuru Lietuvoje bei tiriamosios žurnalistikos stipendijų fondo programą.

Garbingesnis gydymas vaistais

Prioritetinė veiklos sritis: Privataus sektoriaus atskaitomybė: sveikatos sektoriaus skaidrumas.
Projekto trukmė: 2006 – 2007
Projekto biudžetas: 73 206 Lt
Finansavimo šaltinis: Etinių farmacijos kompanijų asociacija, Vaistų gamintojų asociacija.

Projekto partneriai:

Etinių farmacijos
kompanijų asociacija

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA
Vilnius g. 33, LT-01506 Vilnius

Vaistų gamintojų asociacija

Lietuvos gydytojų sąjunga

Trumpas projekto aprašymas: TILS bendradarbiaudamas su visais penkiašalio projekto dalyviais sukūrė tyrimo koncepciją ir klausimyną, pagal kurį „TNS Gallup“ apklausė 402 gydytojus. Toks išsamus farmacijos pramonės atstovų bei medikų santykių skaidrumo tyrimas Lietuvoje buvo vykdomas pirmą kartą. Juo siekta nustatyti neskaidriausias ir labiausiai korumpuotas medikų bei farmacininkų bendradarbiavimo sritis ir pasiūlyti būdus, kaip esamą situaciją gerinti. TILS įvertinęs apklausos dalyvių požiūrį į tyrimo metu pasiūlytas antikorupcines priemones pasiūlė imtis bent šešių veiklų garbingesniai gydymui vaistais užtikrinti.

Projekto tęstinumas: 2008 metais planuojama vykdyti apsikaitimo garbinga medicinine praktika projektą.

Statybų sektoriaus skaidrumo tyrimas

Prioritetinė veiklos sritis: Privataus sektoriaus atskaitomybė: statybų sektoriaus skaidrumas
Projekto trukmė: 2007 - 2008
Projekto biudžetas: 60 000 Lt
Finansavimo šaltinis:

Projekto partneriai: „Eika“, „Inred“, „YIT Kausta“, „Realtus“ ir dr. Virgaudas Juocevičius

Trumpas projekto aprašymas: 2007 metų gale buvo pradėtas Statybų sektoriaus skaidrumo tyrimas, kurį rėmė statybų bendrovės „Inred“, „YIT Kausta“, „Constructus“, „Eika“ bei „Realtus“. Tyrimo tikslas - atskleisti Lietuvos gyventojų bei statybų ir projektavimo veikla užsiimančių verslo įmonių atstovų nuostatas statybų sektoriaus skaidrumo atžvilgiu. Tyrimas susidėjo iš dviejų dalių: atsitiktinė tikimybinė penkių didžiųjų Lietuvos miestų gyventojų apklausa bei atsitiktinė tikimybinė kompetentingų nekilnojamojo turto, statybų sektoriaus ir projektavimo verslo įmonių atstovų apklausa.

2007 metais buvo kuriami tyrimo instrumentai: vyko fokusuotos diskusijos su statybų, nekilnojamojo turto ir projektavimo specialistais bei ekspertais, atsakingų valstybės institucijų pareigūnais. Gruodžio mėnesį buvo pradėtos vykdyti Lietuvos gyventojų bei Statybų sektoriaus atstovų apklausos.

Projekto tęstinumas: 2008 m. antroje pusėje Transparency International statybų sektoriaus skaidrumo ekspertas Neill Stansbury, padėjęs pristatyti visuomenei Statybų sektoriaus skaidrumo tyrimą TILS surengtoje konferencijoje 2008 m. pradžioje, yra kviečiamas dalyvauti Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos renginyje.

NVO sektoriaus skaidrumo skatinimas

Prioritetinė veiklos sritis: Privataus sektoriaus skaidrumas
Projekto trukmė: 2007 - 2008
Projekto biudžetas: 86 567,25 LT (35 000 \$)

Finansavimo šaltinis:

Baltic – American
Partnership Program Lithuania

Baltijos – Amerikos partnerystės programa (BAPP)

Trumpas projekto aprašymas: „Transparency International“ Lietuvos skyrius kartu su TNS Gallup telefonu apklausė 600 nevyriausybinių organizacijų pagal TILS sukurtą klausimyną. Tyrimo tikslas – įvertinti Lietuvos NVO skaidrumą: kaip jį vertina pačios NVO, su kokiomis problemomis jos susiduria bei kaip bando jas spręsti.

Projekto tęstinumas: 2009 metais planuojama sukurti Lietuvos NVO etikos kodeksą.
2009 metais planuojama įgyvendinti NVO sektoriaus skaidrumo bei atskaitomybės projektą.

Lietuvos korupcijos žemėlapis 2007

Prioritetinė veiklos sritis: Lietuvos korupcijos žemėlapio tyrimas
Projekto trukmė: 2007
Projekto biudžetas: TILS uždirbo 14 000, 00 Lt

Finansavimo šaltinis: Tyrimas buvo finansuojamas: Organizuojamas:

LR specialiųjų tyrimų tarnybos (STT)

TNS Gallup

Trumpas projekto aprašymas:

TILS teikė konsultacijas.

Lietuvos korupcijos žemėlapis yra eilę metų vykdomas TILS pradėtas tyrimas, kurio tikslas yra atlikti korupcijos vertinimo ir paplitimo Lietuvoje stebėseną. Tyrimo metu buvo apklausti 1000 gyventojų ir 500 įmonių vadovų. Buvo vertinamos su korupcija susijusios nuostatos, gyventojų bei verslininkų kyšininkavimo ir naudojimosi pažintimis patirtis, tiriamas korupcijos vaidmuo bei jo suvokimas visuomenėje bei siekta įvertinti Lietuvos antikorupcinį potencialą.

2007 metais tyrimą organizavo LR specialiųjų tyrimų tarnyba, vykdė TNS Gallup. TILS teikė konsultacijas rengiant klausimyną, analizuojant tyrimo rezultatus bei organizavo tyrimo pristatymą visuomenei.

„Transparency International“ Lietuvos skyriaus finansinio stabilumo didinimas

Prioritetinė veiklos sritis: Finansinio stabilumo didinimas
Projekto trukmė: 2007 - 2008
Projekto biudžetas: 25 485 Lt (10 000 \$)

Finansavimo šaltinis:

Baltic – American
Partnership Program Lithuania

Baltijos – Amerikos partnerystės programa (BAPP)

Trumpas projekto aprašymas:

TILS pradėjo projektą „Transparency International“ Lietuvos skyriaus stabilumo didinimas“, remiamą Baltijos - Amerikos partnerystės programos. TILS dalyvavo Baltijos – Amerikos partnerystės programos skelbtame rezervo lėšų konkurse. Gautos rezervinio fondo lėšos suteikė TILS strateginę manevrų laisvę vykdant savo neprojektinę veiklą advokacijos ir viešosios politikos srityse, reikalaujančiose didesnio pilietinės visuomenės dėmesio. Rezervo fondo lėšos padidino galimybes užtikrinti konkrečių iniciatyvų tęstinumą bei veiklos efektyvumą. Taip pat gautos rezervo lėšos leido organizacijai plėstis ir padidinti darbuotojų skaičių.

Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją įgyvendinimo įvertinimas

Projekto trukmė: 2007
Projekto biudžetas: 1726 Lt (500 €)
Finansavimo šaltinis:

„Transparency International“ sekretoriatas

Trumpas projekto aprašymas: „Transparency International“ sekretoriatai remiant buvo atliktas „Jungtinių Tautų Konvencijos prieš korupciją“ vertinimas, kurį atliko Teisės instituto direktoriaus pavaduotojas Petras Ragauskas bei „Transparency International“ Lietuvos skyriaus programų vadovas Sergejus Muravjovas.

Antikorupcinės programos Aplinkos projektų valdymo agentūrai kūrimas

Prioritetinė veiklos sritis: Institucinė parama
Projekto trukmė: 2007 - 2008
Projekto biudžetas: 39 842, 70 Lt

Finansavimo šaltinis:

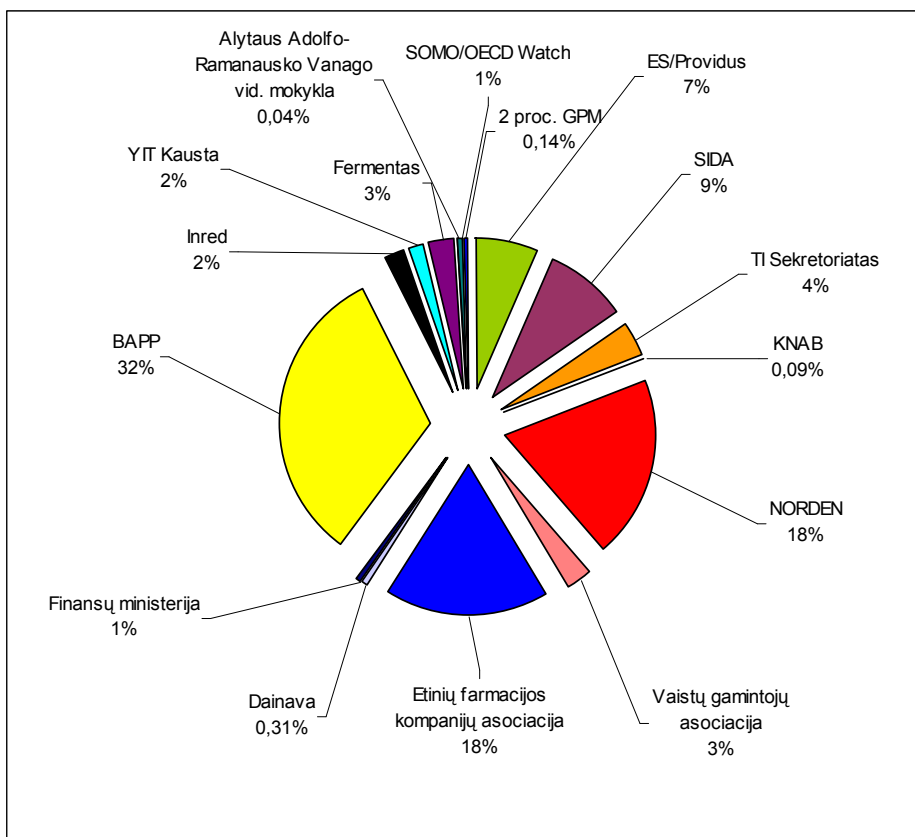

Aplinkos projektų valdymo agentūra

Trumpas projekto aprašymas: TILS 2007 m. spalio – 2007 m. gruodžio mėnesiais atliko Aplinkos projektų valdymo agentūros (toliau – APVA) veiklos bei veiklą reglamentuojančių teisės aktų analizę skaidrumo ir patikimumo didinimo (antikorupciniu) požiūriu analizę. Analizės metu buvo išnagrinėta „fokusuotų diskusijų“ metu iš agentūros darbuotojų surinkta informacija, APVA veiklą reglamentuojantys vidiniai teisės aktai, internetinio APVA tinklalapio apva.lt informacija, duomenys, gauti anketuojant APVA darbuotojus, duomenys, gauti analizuojant 2006 metais Nacionalinės plėtros instituto atliktą APVA „Vidaus tvarkų vertinimą“, bei duomenys, gauti analizuojant 2006 m. Valstybės kontrolės atliktą APVA veiklos patikrinimų medžiagą.

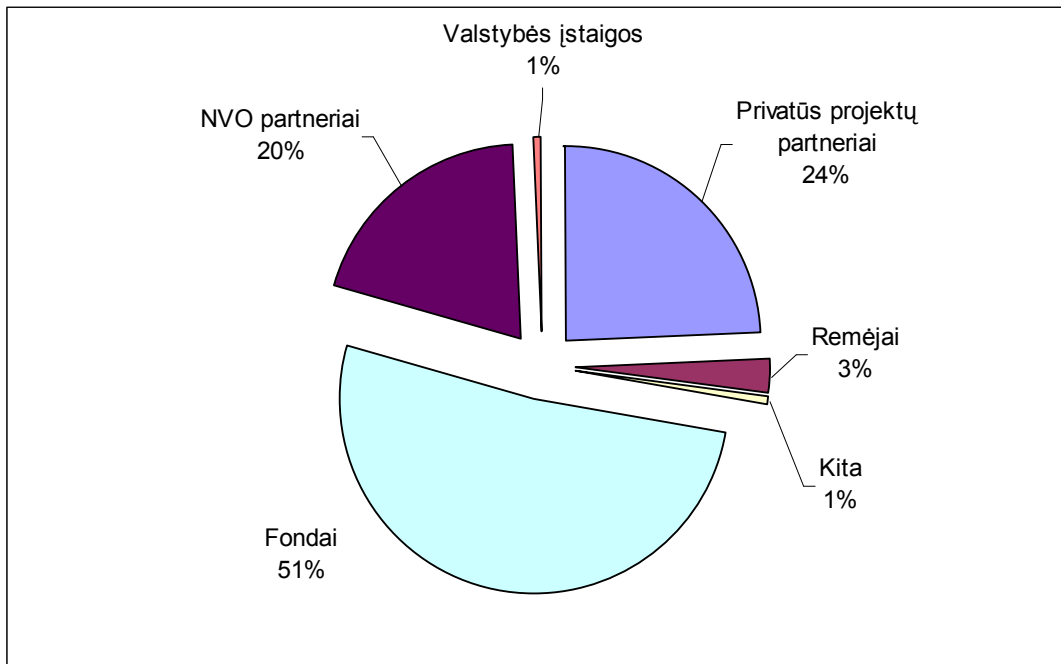
Remiantis surinktais duomenimis buvo sudaryta APVA antikorupcinė programa „Atviros durys“, kurioje rekomenduojama daugiausia dėmesio skirti APVA darbuotojų motyvavimui ir etikos priežiūros sistemos kūrimui.

TILS GAUTOS LĖŠOS
2007 01 31 - 2007 12 31

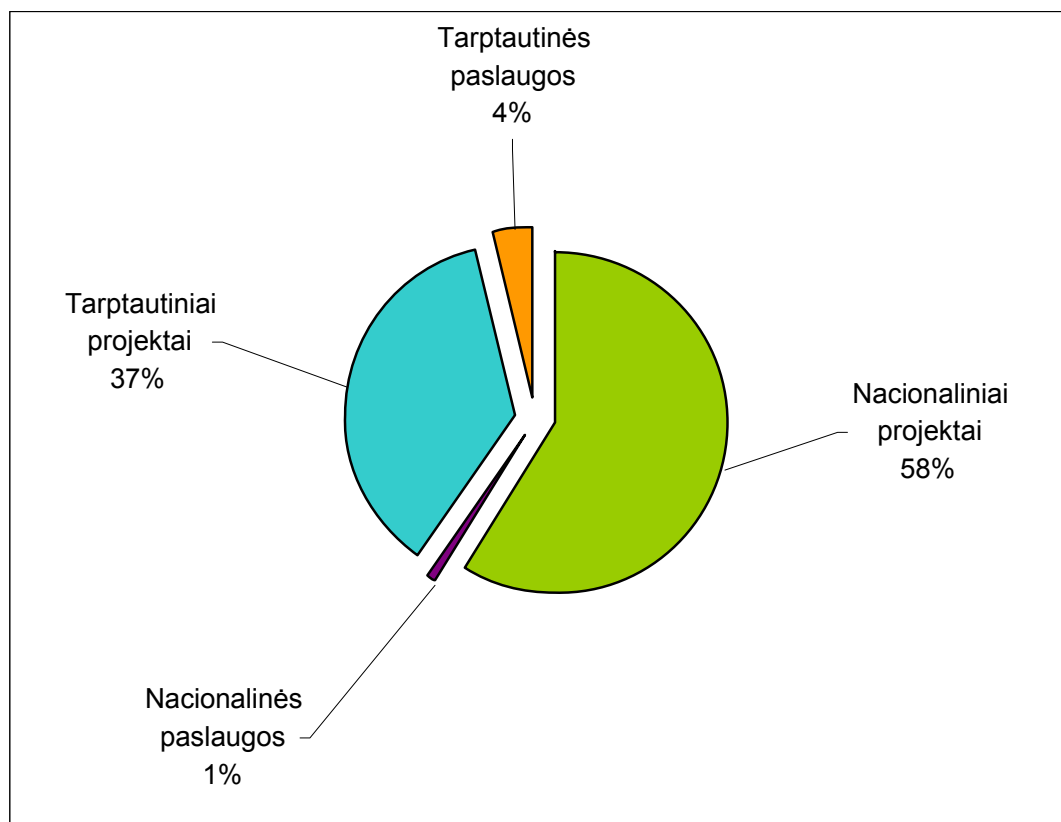

	Suma, Lt
BAPP (Baltijos - Amerikos partnerystės programa)	116458,80
NORDEN (Šiaurės Ministrų Tarybos biuras Lietuvoje)	69000
Etinių farmacijos kompanijų asociacija	63206
SIDA (Švedijos tarptautinio bendradarbiavimo vystymo agentūra)	31505,35
ES/ Viešosios politikos centras „Providus“ (Latvija)	23848,49
TI Sekretoriatas (Transparency International Sekretoriatas, Vokietija)	13399,35
UAB Fermentas	10000
Vaistų gamintojų asociacija	10000
UAB Inred	8000
UAB YIT Kausta	6000
SOMO/OECD Watch (Tarptautinių bendrovių tyrimų centras, Olandija)	2526
LR Finansų ministerija	1900
Dainava (Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymo centras)	1152,50
2 proc. GPM	546,06
KNABB (Latvijos kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos biuras)	354,02
Alytaus Adolfo-Ramanausko Vanago vidurinė mokykla	150
Iš viso 2007 metais TILS gavo	358 046,60 Lt

FINANSAVIMO ŠALTINIAI

TILS VEIKLA - tarptautinių ir nacionalių paslaugų ir projektų santykis

TILS RĖMĖJAI, skyrę netiesioginės paramos *

UAB "Fermentas" skyrė TILS 10 000 litų paramos.

GNT LIETUVA

UAB "GNT Lietuva" padovanojo TILS kompiuterį "Lenovo 3000 PC" ir kompiuterinės įrangos, kurių vertė yra 2 790,70 litų

* Netiesioginė parama yra skiriama ne konkrečiau projektui, bet visai, organizacijos įstatuose numatyti veikai vykdyti.

TILS LEIDINIAI

Brošiūroje „Žiniasklaidos skaidrumas“ skelbiamas „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktas unikalus sociologinis – kriminologinis tyrimas, atskleidžiantis, kaip Lietuvos verslininkai suvokia žiniasklaidos skaidrumo problemas, kurios pastaruoju metu vis dažniau svarstomos ir viešojoje erdvėje. Pateikiamas įvairių autorių komentarų apie Lietuvoje dar mažai ištyrinėtą žiniasklaidos korupcijos fenomeną, piliečių galimybės jį atpažinti patiems.

„Verslo etikos kelrodė“ – viena pirmųjų pastangų Lietuvoje supažindinti verslininkus ir visuomenę su skaidraus bei atsakingo verslo privalumais. Knygoje iš viso pasaulio surinkti rizikos valdymo, verslo etikos bei darnaus plėtros ekspertų konkretūs patarimai ir mintys apie atsakingo verslo privalumus bei iššūkius jam XXI amžiuje. „Verslo etikos kelrodė“ yra skirta plačiajam skaitytojų ratui.